

ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİ

Sorular – Cevaplar

Hayır

Hayır

Soru 1.

Halkın oylarıyla seçilen Cumhurbaşkanı görevini yaparken taraflı mı olmalı? Tarafsız mı olmalı?

Cevap 1.

Tarafsız olmalı. Cumhurbaşkanı “cumhur”u yani milletin bütününe temsil ettiği için tarafsız olmak zorundadır. Bu nedenden dolayı ki, Cumhurbaşkanı seçildikten sonra TBMM’nde “tarafsız davranacaklarına dair **“namus ve şeref”** yemini ederler...

Soru 2.

Referanduma sunulan Anayasa Değişikliğinde, Başkan aynı zamanda bir partinin de genel başkanı olacak. Bir partinin genel başkanı olan Başkan, tarafsız olabilir mi?

Cevap 2.

Olamaz. Parti Genel Başkanları ve milletvekilleri tarafsız olamazlar. Çünkü onlar birer partinin üyesidirler. Nitekim TBMM’nde yemin ederken milletvekilleri tarafsızlık üzerine yemin etmezler...

Soru 3.

Başkan seçilen ve aynı zamanda da bir partinin genel başkanı olan kişi, hâkim tayin edecek mi?

Cevap 3.

Evet edecek. Referanduma sunulan Anayasa değişikliğine göre Başkan seçilen ve bir partinin genel başkanı olan kişi, Anayasa Mahkemesinin 15 üyesinden 12'sini doğrudan atayacak. Ayrıca Hâkimler Savcılar Kuruluna atanacak 13 üyenin 6'sını doğrudan 7'sini de TBMM'deki çoğunluğu vasıtasıyla kendisi belirleyecek... Bu doğru değildir ve yargı bağımsızlığına aykırıdır... Açıkça Adliyeye siyaseti sokmuş oluruz...

Soru 4.

Hem Başkan hem de bir partinin genel başkanı olan kişi, mahkemelere hâkim ve savcı tayin etmeli mi? Ederse sakıncası ne?

Cevap 4.

Hayır etmemeli. Diyelim ki, seçilen partinin genel başkanı çok önemli bir yolsuzluk yaptı ve Mecliste 400

milletvekilinin oyu ile yargılanmak üzere Yüce Divana (Anayasa Mahkemesine) gönderildi. Bu durumda Başkan, kendisini yargılayacak hâkimleri kendisi seçmiş ve atamış olacak. Ya da Başkanın partisinin il başkanı ile ihtilafı olan bir vatandaş davalık oldu. Kendisini Başkanın kontrolünde atanan hâkim ve savcılara emanet edecek. Ve bunun adı da adalet olacak!.. "Sözde adalet..."

Soru 5.

Seçilen Başkan, hiçbir gerekçe göstermeden ve istediği zaman TBMM'ni feshetmeli mi?

Cevap 5.

Hayır edememeli. Milli iradenin tecelli ettiği yer TBMM'dir. Meclis, milli iradenin yüzde yüzünü temsil eder. Çünkü tek parti değil, yüzde 10 barajını aşan her siyasi parti Mecliste temsil edilir. Yüzde 50'nin üzerinde bir oyla seçilen Başkanın, hiçbir gerekçe göstermeden ve istediği zaman Meclisi feshetmesi milli iradeyi tanımaması demektir. Milletlin oylarıyla seçilip Meclise gelenlerin görevlerine ancak millet son vermelidir. Meclisi feshetme yetkisi Atatürk'e bile tanınmamıştır.

Soru 6.

Mevcut Anayasada Cumhurbaşkanının Meclisi canı istediğinde feshetme yetkisi yok mu?

Cevap 6.

Hayır yok. Mevcut Anayasada Cumhurbaşkanının meclisi fesih yetkisi vardır. Ancak bu yetki sınırlıdır. Yapılan seçimler sonucunda 45 gün içinde bir hükümet kurulamazsa, Cumhurbaşkanı yeni seçimler için, memleket hükümeteşiz kalmasını diye meclisi feshedebilir. Yeni değişiklikte ise, Başkan istediği zaman ve hiçbir gerekçe göstermeden Meclisi feshedebilmektedir...

Soru 7.

Hem bir partinin genel başkanı, hem de Başkan olan kişi seçimlerde, kendi partisinin milletvekili listesini belirleyebilmeli mi?

Cevap 7.

Hayır belirleyememeli. Mevcut anayasaya göre, Cumhurbaşkanı tarafsızdır ve seçildikten sonra, varsa partisi ile ilişkisi kesilir. Bu tarafsızlık ilkesinin tabii bir sonucudur. Anayasa değişiklik teklifinde ise Başkan aynı zamanda partisinin de genel başkanı olduğu için, seçim

öncesi partisinin milletvekili listesini hazırlayacaktır. Bu tarafsızlık ilkesine aykırıdır. Cumhurbaşkanının farklı partiden olan kesimi ile Cumhurbaşkanı arasındaki gönül bağını koparır. Başkan Cumhurdan kopar.

Soru 8.

Milletin vekillerini millet mi seçmeli, parti genel başkanları mı seçmeli?

Cevap 8.

Millet seçmeli. Milletin vekillerini, partilerin genel başkanları değil, milletin kendisi seçmeli. Bu parlamenter demokratik sistemi güçlendirir ve Mecliste milletvekillerinin özgür irade ile hareket etmelerini sağlar.

Soru 9.

Anayasa değişikliğine göre seçilecek Başkanın kaç yardımcısı ve kaç Bakanı olacak?

Cevap 9.

İstediği kadar... Referandum konusu olan Anayasa değişikliğine göre Başkanın istediği kadar yardımcısı ve Bakanı olacak... 50 – 100 – 1000 herhangi bir sınırlama yok. Tamamen Başkanın arzusuna kalmış bir durum.

İsterse "hiç Bakan atamıyorum. Bütün devleti doğrudan tek başıma yöneteceğim" dahi diyebilir.

Soru 10.

Sayısı belli olmayan bu başkan yardımcıları ve bakanlar ayda kaç lira maaş alacaklar?

Cevap 10.

Bu tamamen Başkanın takdirine bağlı.

Soru 11.

Başkan yardımcılarının nitelikleri ne olacaktır?

Cevap 11.

Başkan yardımcılarının niteliklerini de maaşlarını da sadece başkan belirleyebilecektir. Tek ölçü milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmasıdır. Başka hiçbir ölçüt yoktur.

Hayır

tercih

Soru 12.

Anayasa değişikliğine göre, yeni kurulacak hükümet TBMM'nden güvenoyu alacak mıdır?

Cevap 12.

Hayır almayacaktır. Referanduma sunulan Anayasa değişikliğine göre, yeni kurulacak hükümet, Meclisten "güvenoyu" istemeyecektir. Bu durum, Meclisin yürütme organı (Başkan/Hükümet) üzerindeki denetimini ortadan kaldırmaktadır.

Soru 13.

Başkan devletin "yapısını ve işleyişini" istediği gibi düzenleyebilmeli mi?

Cevap 13.

Hayır düzenleyememeli. Mevcut düzende devletin yapısını ve işleyişini TBMM belirlemektedir. Örneğin yeni bir bakanlığın kurulması için kanun gerekmektedir. Referanduma sunulan Anayasa değişikliğinde ise Başkan tek başına devletin yapısı ve işleyiş konusunda her türlü düzenlemeyi yapmaya yetkilidir. Başkan istediği zaman istediği Bakanlık kaldırabilir veya yeni bir bakanlık kurabilir. İsterse Türkiye'deki muhtarlıkları bir gecede kaldırabilir.

Soru 14.

Referanduma sunulan Anayasa değişikliğine göre, başkanın çıkardığı kararnameler daha sonra Meclise gelip görüşülecek mi?

Cevap 14.

Hayır. Başkanın çıkardığı kararnameler kanun hükmünde olduğu için TBMM'ne gelmeyecek. Resmi Gazetede yayımlandıktan sonra yürürlüğe girecek. Bu yetkiye dayanarak, örneğin, Başkan isterse bütün nüfus müdürlüklerini bir günde kaldırabilir.

Soru 15.

Devlette liyakat esası var. Anayasa değişikliği ile liyakat esası güçleniyor mu?

Cevap 15.

Hayır. Mevcut uygulamada, Devletin işleyişi ile ilgili bütün kadroların niteliği kanunla belirlenmektedir.

Hayır

tercih

Örneğin, Genel Müdür, Vali, Kaymakam, Büyükelçi, Daire Başkanı olmanın şartları kanunla belirlenir. Yani yetki TBMM'nindir. Referanduma sunulacak Anayasa değişikliğine göre ise devlet kadrolarının niteliğini Başkan belirleyecek. Örneğin Başkan bir gün valilik için yeni şartlar belirlerken, bir hafta sonra bu şartları değiştirebilir... Artık Devletin memurları değil, Başkanın memurları olacaktır.

Soru 16.

Seçimle gelmeyen birisi, yani milli iradenin seçmediği birisi Türkiye Cumhuriyetini Başkan olarak yönetsin mi?

Cevap 16.

Hayır yönetmesin. Mevcut uygulamaya göre Cumhurbaşkanı olmadığı süre içinde Cumhurbaşkanı TBMM Başkanı vekâlet eder. Referanduma sunulan anayasa değişikliğine göre ise Başkana milletin seçmediği birisi vekalet edecektir. Çünkü Başkan Yardımcılarının milletvekilliği ile ilişkisi olamayacaktır. Bu demokrasiye aykırıdır. Ancak darbe dönemlerinde Türkiye seçimle gelmeyen kişiler tarafından yönetilmiştir.

Soru 17.

Deniyor ki, "referanduma sunulan Anayasa değişikliği ile TBMM glendiriliyor." Gerçekten de glendiriliyor mu?

Cevap 17.

Hayır. Referanduma sunulacak olan Anayasa değişikliğine gre, eğer buna glendirmek denirse TBMM'nin sadece ve sadece milletvekili sayısı artırılmaktadır. Milletvekili sayısı 50 artışıla 550'den 600'e çıkarılmaktadır. Bunların millete 5 yıllık maliyeti ise 187 milyon 950 bin liradır. Eski parayla yaklaşık 200 trilyon lira... Yazık değil mi bu milletin parasına?

Öte yandan Başkan'a verilen kararname çıkarma ve fesih yetkisi, partili başkanlık, gensoru ve güvenoyunun kaldırılması, başkanla meclisin birlikte seçilmesi gibi usullerle tamamen gçsz ve işlevsiz bir meclis yaratılıyor.

Hayır

tercih

Soru 18.

Bu Anayasa değişikliği bir rejim değişikliği midir?

Cevap 18.

Evet rejim değişikliğidir. Bu Anayasa değişikliği ile parlamenter demokratik rejimden, bütün yetkilerin tek kişide olduğu “Otoriter Başkanlık” rejimine geçiyoruz. Anayasa değişikliği ile getirilen rejimin dünyada bir örneği yoktur. “Cumhuriyet adı değişmiyor, dolayısıyla rejim de değişmiyor” diyorlar. İnan’da da, Libya’da da, Suriye’de de, Irak’ta da cumhuriyet var. Ama bizim rejimimiz ile onların rejimleri arasında dünya kadar fark var... Rejim tek kişinin iradesine bağlanıyor.

Soru 19.

Bu Anayasa değişikliği vatandaşın hangi sorununu çözecek?

Cevap 19.

Hiçbirini. Bu Anayasa değişikliği vatandaşın hiçbir sorununu çözmüyor. Aksine vatandaşın “can ve mal güvenliğini” elinden alıyor. Başkan bir kararname ile istediği kişinin mal varlığına el koyabilir. İşçilerin kıdem tazminatlarını ortadan kaldırabilir...

Soru 20.

Referandumda sunulan Anayasa değişikliği ile "devlette çift başlılık ortadan kalkacak" söylemi doğru mu?

Cevap 20.

Hayır doğru değil. Tam aksine bu Anayasa değişikliği ile devlette çift başlılık anayasal statüye kavuşacak... Örneğin, tepede çift başlılık olacak. Devletin Başkanı, hem Başkan hem de bir partinin genel başkanı olacak. Yani çift başlı olacak. Vilayetlerde ne olacak? Başkanı hem vali, hem de partinin il başkanı temsil edecek. Tepedeki çift başlılık, aşağıda da devam edecek. Mevcut sistemde ise çift başlılık yoktur. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanların, görev alanları tek tek tanımlanmıştır. Çift başlılık sistemden değil, anayasa dışına çıkmaktan, anayasayı tanımamaktan kaynaklanmaktadır.

Hayır

tercih

Hayır

Hayır

